

k u l t u r

TRØIA

NR. 4 AUGUST 2006

Forsidekunst: INGRID LIND. Forsidefoto: RANDI BJERKÅS LYNGRA

- Demonstrasjonskulturskolene: lovnader og ønsker
- Kulturskoledagene: 500 kommer - ventelista lang
- UMOJA-finale: camp og konferanse i Mosambik
- Kulturskole mot strømmen: gratis i Åseral
- Kalenderkunstnere: tida er inne!

INFORMASJONSBLAD FRA NORSK KULTURSKOLERÅD

Harrys

hjørne

Midt i blinken

Mye tyder på at Norsk kulturskoleråd med arrangementet Kulturskoledagene har prestert en arrangementsmessig sentrumsblink.

I Drammen 14. - 15. september skal vi forsøke å følge opp den positive mot-takelsen det første arrangementet i Molde fikk i fjor. Med mer enn 500 på-meldte står prosjektlederne og administrasjonen sentralt overfor en betydelig utfordring med de praktiske oppgavene, som innkvartering, gruppedelinger, logistikk og informasjon.

Oppslutningen viser at Norsk kulturskoleråd med konseptet Kulturskoledagene har funnet fram til et tilbud som oppleves som attraktivt og tilgjengelig for kulturskolene. Mange interessante foredragsholdere er nok en del av forklaringen, med blant annet Ingebrigt Steen Jensen som skal snakke om "kunsten å lykkes sammen med andre". De som har lest hans suksessbok "Ona fyr", har sikkert ekstra forventninger til hans innledningsforedrag.

På samme måte vil Inge Eidsvågs foredrag ved avslutningen ramme inn de mer fagrettede kursene med hans tanker omkring kulturen, markedet og dannelsen. Disse to vil uten tvil være trekkplastre for mange, som personligheter som kan medvirke til å løfte blikket noe ut over den hverdagslige kunst- og kulturdebatt i kulturskolene.

De parallelle fagsesjonene innen musikk, teater, visuelle kunsthøgskole, dans, skapende skriving og ledelse gir et bredt tilbud til fagpersonale og ledere. En rekke fremtredende fagpersoner bidrar med foredrag eller workshoper som vi imøteser med stor forventning og entusiasme.

I invitasjonen til Kulturskoledagene heter det at dette er "kulturskolefolkets faglige møtested for utvikling, inspirasjon og oppdatering". Programmet legger så absolutt opp til dette. Jeg vil påpeke betydningen av lunsjene, middagen og pausene for det sosiale miljø, der kolleger på tvers av fylkes- og kommunegrensene kan møtes til uformelle samtaler og samvær. Som alltid i slike sammenhenger gjenoppfriskes bånd til tidligere studiekamerater, kolleger og venner, og faglige nettverk av umåtelig stor verdi for den enkelte fagperson. Kanskje er dette den aller viktigste siden av slike arrangementer, en side som kanskje ofte undervurderes.

Kunstneriske innslag hører naturlig hjemme på Norsk kulturskoleråd sine arrangementer. Det er lagt vekt på både variasjon og kvalitet som vi håper og tror vil falle i smak til alle.

Et vesentlig moment i forbindelse med Kulturskoledagene er at tilbudet skal være tilgjengelig for flest mulig kulturskoleansatte. Det er lagt vekt på at kostnadene for den enkelte kulturskole skulle være lavest mulig. Dette muliggjøres ved at organisasjonen gjennom utviklingsmidlene dekker honorar til kursholdere, og forhandler fram gode priser med hotellet som velges. Dessuten har styret knesatt prinsippet om at Kulturskoledagene skal ambulere mellom regionene, slik at kulturskolene i tur og orden skal ha tilbudet i egen landsdel. Dette er fulgt opp ved at allerede har besluttet at Kulturskoledagene 2007 finner sted i Tromsø.

Vel møtt i Drammen!

Harry Rishaug
(direktør)

Innhold

KULTURTRØKK NR. 4 • AUGUST 2006

JUBELSKOLEÅR i Vaksdal

8

DJUPEDAL til landsmøtekonferansen

12

Kommuner går sammen om
KVALITETSSATSING

13

Musikk bygger **FREDSBROER**

16

Portrettet: **INGE EIDSVÅG**

22

Kulturtrøkk, Norsk kulturskoleråd

- Utgiver: Norsk kulturskoleråd
- Redaktør (konstituert): Egil Hofslie
- Annonseansvarlig: Bente Smaavik
- Layout: Guri Jermstad AS
- Teknisk produksjon: Heimdal Trykkeri

Norsk kulturskoleråd

Postadresse: 7491 Trondheim
Besøksadresse: Høvringen Gård, Byenesvegen 60

Telefon: 73 56 20 00
Telefaks: 73 56 20 01

E-post - redaksjonen: egil.hofslie@kulturskoleradet.no
E-post - annonser: bente.smaavik@kulturskoleradet.no
E-post - Norsk kulturskoleråd: post@kulturskoleradet.no

Internettadresse: www.kulturskoleradet.no

STYRE- FOKUS

Spennende landsmøtesaker

Med stormskritt nærmer vi oss landsmøtet i Tønsberg 25.-27. oktober. Det preger arbeidet både i styret og administrasjonen. Mye skal forberedes. En av de store sakene på landsmøtet blir diskusjoner knyttet til organisasjonsutredningen.

Utredningen har vært på høring, og er deretter endelig behandlet i organisasjonsutvalg og styre. To forslag i organisasjons-saken ser særlig ut til å skape debatt: forslaget om fireårige landsmøteperioder og overgangen til regioner.

Styret foreslår i sin innstilling overgang fra toårige til fireårige landsmøteperioder, uten at det er knyttet stor prestisje til dette forslaget. Argumentasjonen bak dette er delvis at vi ser at landsmøtene krever stor ressursbruk fra en relativt liten organisasjon. Dessuten kan to år være kort tid for et

styre til å få gjennomført og avsluttet større saker og prosjekter.

Vi har imidlertid forståelse for motargumentene. Det hevdes at landsmøtet er en viktig møteplass og arena for kulturskolefolk. Derom hersker det ingen tvil. Men vi har nå andre arenaer som kanskje kan være en erstatning, for eksempel Kulturskole-dagene som er blitt en årlig foreteelse.

Når det gjelder regionspørsmålet, peker nesten alle høringsuttalelsene på at vi bør gå over til regioner, men først når den nasjonale strukturen er lagt, det vil si fra 1. januar 2010. De fleste som har uttalt seg mener at det er for tidlig å vedta en struktur for Norsk kulturskoleråd allerede nå. Det er både organisasjonsutvalget og styret enig i, men vi mener det bør åpnes for å starte en prosess allerede nå basert på frivillighet. Derfor har styret vedtatt:

- 1) Norsk kulturskoleråd tilpasser sin organisasjon til den regioninndeling Stortinget vedtar
- 2) I kommende landsmøteperiode gis sentralstyret fullmakt til å godkjenne forsøksordninger
- 3) Styret vil eventuelt innkalle til ekstraordinært landsmøte for å vedta endelig regionstruktur

Punkt tre er tatt inn ut fra forslaget om å gå over til fireårige landsmøteperioder. Dette vil åpne for prosesser som kan gi eventuelle regioner en bedre ressursutnyttelse og større regionkonsulentstillinger. Vi ser fram til en konstruktiv diskusjon rundt disse og andre spørsmål på landsmøtet i Tønsberg.

Per-Eivind Johansen
Styreleder

Stor appetitt på musikkteknologi

TRONDHEIM: Datamaskinen har uomtvistelig gjort sitt inntog i faget musikk. Og norske kulturskolepedagoger vil lære seg kunsten å anvende dette verktøyet.

TEKST: EGIL HOFSLI

Nesten 130 deltakere har meldt seg på de kursene i musikkteknologi som Norsk kulturskoleråd i samarbeid med www.musikkteknologi.no arrangerer i høst. Det er mer enn en dobling i antallet deltakere i forhold til fjorårets kurs som var tidenes første.

I høst tilbys to kurs:

- Musikkteknologi 1 (MT1): datamaskinen som verktøy for musikere og musikk-lærere
- Musikkteknologi 2 (MT2): datamaskinen som medmusikant og medium

For begge kurs er det oppstart nå i september. Selv om kursene i all hovedsak er internett-basert, innledes begge kurs med dagssam-

linger i tre ulike byer. For MT1-deltakerne er det mulig å delta på en av følgende samlinger: Oslo (08.09), Trondheim (15.09), Kristiansand (22.09). For MT2-deltakere er det Oslo 7. september som gjelder.

Bård Hestnes i Norsk kulturskoleråd ønsker alle deltakerne velkommen til kursstart, og poengterer at om det er noen som lurer på om hva som kreves av utstyr og liknende, så fins det svar på det meste på www.musikkteknologi.no.

Musikkteknologi 1 gir deltakerne en praktisk innføring i bruk av IKT i arrangering, komponering, noteskriving, musikkproduksjon og musikkundervisning. Kursets praktiske øvelser tar høyde for at deltakerne har ulike forutsetninger og kurset passer derfor både for nybegynnere og for de med noe erfaring.

Musikkteknologi 2 er kurset for de som har kjennskap til musikkteknologi og vil lære mer. Kurset bygger videre på kurset Musikkteknologi 1.

Håkon Kvidal er fagansvarlig for kursene, med Bård Hestnes, fagkoordinator for musikk i Norsk kulturskoleråd, som viktig medspiller.

Begge kurs avsluttes 15. desember.

DAGSSAMLINGER: Bård Hestnes i Norsk kulturskoleråd (t.h.) inviterer til musikkteknologiske dagssamlinger i Oslo, "hjemme hos" Prolyd, her representert ved Thomas Wolden (t.v) og Johannes Mollø Christensen.

FOTO: PRIVAT

Hva kan vi vente oss av demoskolene?

TRONDHEIM: Norge har fått sine første demonstrasjonskulturskoler. I Larvik og Trondheim. Her setter vi fokus på hva forventningene til dette, både hos demoskolene selv og andre i kulturskolelandet.

TEKST: EGIL HOFSLI

Først til Trondheim kommunale musikk- og kulturskole.

- Rektor Vidar Hjemås; hva betyr denne utnevnelsen for din skole?

- Det betyr en stor anerkjennelse for det arbeidet som er gjort og gjøres ved Trondheim kommunale musikk- og kulturskole (TKMK) fra forskjellig ståsted i og rundt skolen. Det gjelder først og fremst alle ansatte ved skolen. Byens politikere og administrasjon skal også ha en vesentlig del av æren for den positive utviklingen som har ført til at skolen vår har gjort seg fortjent til å bli landets første demonstrasjonskulturskole - og som rektor er jeg både stolt og beæret.

- SKAL IKKE HVILE

- Utnevnelsen betyr at skolen vår skal være en "spydspiss" i kulturskoleutviklingen her til lands, og være "eksempel til inspirasjon for Utdannings-Norge" som det heter på Utdanningsdirektoratets hjemmeside, sier Hjemås og er sin oppgave bevisst:

- For å kunne være en slik spydspiss og et godt eksempel betyr det at her kan man ikke hvile på sine laurbær, men vi må systematisk arbeide med for eksempel kompetanseutvikling

av egne ansatte, gjennom en plan for kompetanseutvikling. Vi vil aktivt bidra til nettverksbygging mellom demonstrasjons-skoler - kulturskole, grunnskole, videregående skoler - for å nevne noe, sier Hjemås.

LOVER INNSATS

- Hva skal pengene brukes til?

I et kulturskolebudsjett er én million friske kroner veldig mange penger, selv fordelt over to år. Pengene skal bli godt anvendt, det kan jeg love. Kompetanseutvikling, utviklingsarbeid og utarbeidelse av godt presentasjonsmateriell er stikkord i denne sammenhengen.

- Hva kan resten av kulturskolelandet forvente av dere?

- Vi vil drive aktiv erfaringsspredning både ved å ta imot besøk og ved å delta på seminar og konferanser og eventuelle andre eksterne oppdrag. I juryens begrunnelse for at TKMK er utpekt som demonstrasjonskulturskole nevnes det arbeidet skolen gjør innen talentutvikling (Lørdagsskolen), TKMK som kompetansesenter (herunder også skolens rolle i arbeidet med Den kulturelle skolesekken) og skolens medvirkning i internasjonale prosjekt. Dette er områder vi vil videreutvikle. Vi vil også fokusere musikk- og kulturskolens rolle i "Kunnskapsløftet".

LARVIK LOVER SYNLIGHET

Ved Larvik kulturskole sitter rektor Odd Terje Lysebo og er ikke mindre kry enn kollega Hjemås. Og lover som Hjemås å gi mye tilbake til kulturskolelandet.

VISER GJERNE FRAM: Mye spennende skjer ved Larvik kulturskole og skolen lover å være synlig som demonstrasjonskulturskole.

ARKIVFOTO

- Det har selvsagt stor betydning for Larvik kulturskole å bli utnevnt til demonstrasjonskulturskole. Det er en stor anerkjennelse av hvordan kulturskolen drives. Vi har et bredt undervisningstilbud og en rekke aktiviteter, mange i samarbeid med andre. Noen av tilbudene er kanskje uvanlige i kulturskole-Norge, utnevnelsen er ikke minst en anerkjennelse av disse satsningene, sier Lysebo.

- Samtidig er utnevnelsen en synlig verdsetting av kommunens satsning på kulturskolen, og den posisjonen kulturskolen har i vårt lokale kulturliv. Vi ser det også som en anerkjennelse av våre lærere og elevers store innsats over tid. Vi tror dette vil få betydninger for fremtidig satsning på kulturskolen. Vi er stolte og beæret, sier larvikrektoren.

VI SEG FRAM HJEMME OG BORTE

Hva pengene skal brukes til har ikke rektor Lysebo full oversikt over ennå. - Vi må utvikle mye materiell som gjør det enkelt for andre å se hva vi gjør og hvordan vi gjør dette. Vi må legge forholdene til rette for å ta imot besøk og til selv å reise ut og fortelle om Larvik kulturskole. Hvordan vi kan dele vår kunnskap med andre blir en viktig del av det hele, men som sagt vi har ennå ikke total oversikt, sier han.

Resten av kulturskolelandet kan forvente at Larvik kulturskole skal være tilgjengelig for kunnskaps- og kompetansedeling. - Vi vil med glede ta imot alle som ønsker å besøke oss, besøker gjerne andre for å fortelle om vår virksomhet. Vi skal ha materiell som er lett tilgjengelig og forteller om vår virksomhet. Vi skal i det hele være tilgjengelige og tilstede for kulturskole-Norge, sier Lysebo.

- Foreløpig er det nytt for oss å være demonstrasjonskulturskole. Siden vi også er en av de to første demonstrasjonskulturskolene i Norge, er det vanskelig å gi klare svar på alle spørsmål så tidlig. Vi ønsker å lære av de erfaringene andre demonstrasjonsskoler i Norge har, og mye vil sikkert gå seg til etter hvert. Viktig for oss er det imidlertid å være synlige og til disposisjon for de som ønsker det, sier Odd Terje Lysebo ved Larvik kulturskole.

- Forventer god informasjon

GJESDAL: Det er gledelig at kulturskolene har fått samme mulighet som grunnskolene til å være demonstrasjonsskoler. Dette tror jeg betyr mye for den videre satsingen og utviklingen av skoleslaget.

Det sier rektor Lisen Haugen Dahl ved Gjesdal kulturskole. Her er hennes forventninger til de to demonstrasjonsskolene:

- Informasjonen om skolene bør gjøres lett tilgjengelig og forståelig på nettsidene til skolene
- Skolene bør yte god service og være imøtekommende ved kontakt via telefon og e-post
- Skolene bør kunne komme rundt til ulike kommuner/fylker og presentere seg
- Skolene bør utarbeide ulike pakker for besøk med aktualitet for både lærere og ledelse. Oppleggene bør romme alt fra overordnede mål for skolene på alle plan til mer detaljerte fagopplegg for skolens opplæringstilbud og organisering av skolens samarbeidsmodeller

- Det blir spennende å følge arbeidet som blir gjort ved de to skolene og ønsker dem lykke til, sier Haugen Dahl.

LOVER AKTIVITET: - Vi vil drive aktiv erfaringsspredning, sier demonstrasjonskulturskolerektor Vidar Hjemås i Trondheim.

FOTO: JOHAN SVENDSEN

Ønsker seg fokus på kvalitet og resultater

SANDVIKA: - Først vil jeg gjerne si at jeg er glad for - og litt stolt av - at vi fikk denne ordningen på plass også for kulturskoler. Jeg håper at dette skal føre til at vi får vist fram arbeidet som gjøres og at vi får løftet opp debatten om hva som er god kulturskoleutvikling!

Det sier Kirsten Fuglseth (bildet) som har to roller som gjør henne spent på hva demonstrasjonskulturskolene vil gjøre de nærmeste årene. Hun er rektor ved Bærum kommunale musikk- og kulturskole og nestleder i Norsk kulturskoleråds sentralstyre.

- Jeg vil gratulere de to som ble valgt. Det var en krevende søknadsrunde og mange søkere i utgangspunktet, så begge skolene har sikkert mye god og spennende virksomhet som andre kan lære mye av, sier Fuglseth.

Hun forventer ikke at demoskolene har svaret på alt, men at de har lærere og ledelse som er opptatt av gode resultater og som tør å prøve nye utfordringer. Likeså forventer hun at de vil dele med andre som vil komme og lære, og at de resultater og tanker som skolene er tuftet på blir gjort tilgjengelig for andre.

- Og så håper jeg at Trondheim og Larvik vil gå i bresjen for at debatten om kulturskoleutvikling i fremtiden blir noe annet enn spørsmål om antall og pris, og istedenfor om kvalitet og resultater. Jeg gleder meg til å reise til begge skoler med mitt personale for å bli inspirert og hente ideer og lærdom, sier Kirsten Fuglseth.

IKKE NØDVENDIG: Ingen foreldre behøver å bla opp skolepenger for at barna deres skal få kulturskoletilbud i Åseral.

Skole mot strømmen

ÅSERAL: Det er ikke mange kulturskoler igjen i Skandinavia som er fri for skolepenger. Og enda færre har gjort som Åseral kommune nå gjør: fjerner skolepengene.

TEKST OG FOTO: EGIL HOFSLI

Det er den vestagdørske innlandskommunen Åseral som tar dette usedvanlige skrittet når skoleåret 2006/2007 nå starter. Åseral, som har et interkommunalt musikk- og kulturskole-samarbeid med nabokommunene Audnedal og Hægebostad, merker klart økt interesse for kulturskoletilbudet etter at dette tilbudet ble kjent i vår.

Rektor for Den interkommunale musikk- og kulturskolen for Åseral, Audnedal og Høgebostad (IMK-skolen), Arne Stakkeland, synes avgjort det er hyggelig at en av skolene kan gjøre dette, men ser også noen farer ved en slik ordning.

- Å gjøre et slikt undervisningstilbud gratis må ikke bety at det ikke stilles krav til kvalitet og egeninnsats. Dette må ikke bli en barnevaktordning. Vi har presisert overfor lærerne i Åseral at det skal kreves at elevene fortsatt skal ha høy framføringsprosent og at de gjør hjemmelekser, sier Arne Stakkeland.

ULIK BETALING

Åseral kommune velger null kroner i skolepenger fordi en tror at dette kan gi et verdifullt tilbud til barn og unge som inntil nå ikke har fått være med på dette på grunn av økonomiske årsaker. Ulikhet i pris innen det interkommunale skoletilbudet har allerede eksistert noen år, i og med Åseral for noen år tilbake fant det mulig å halvere skolepengenivået, mens Hægebostad har sett seg nødt til å legge seg høyere i pris enn både Åseral og Audnedal.

- Et kulturskoletilbud skal helst være så billig at ingen faller utenfor på grunn av pris, men helt gratis kan være litt skummelt. Vi ser i andre sammenhenger i samfunnet at det som er helt gratis kanskje ikke verdsettes så mye, og foreldre blir kanskje ikke så flinke til å motivere og følge opp sine barn på slike områder. Vi vil derfor følge nøye med hva som skjer i Åseral, og så håper vi selvsagt at dette blir en suksess på alle vis, sier Stakkeland.

270 ELEVER

IMK-skolen har fra dette skoleåret cirka 270 elever, og Stakkeland ser at Åseral har gjort et klart byks hva gjelder antall søknader om elevplass. Skolesamarbeidet begynte i 1998.

Undervisninga blir som hovedregel gitt i den kommunen eleven bor i og ved den grunnskolen eleven tilhører. Eleven dekker selv reiseutgifter innen egen kommune. I de tilfellene der eleven må reise til en annen kommune, blir hvert enkelttilfelle vurdert separat.

Stakkeland tror det ikke skal være noe problem å fortsette med svært ulike skolepengesatser, så lenge ikke en av skolene legger seg dramatisk mye høyere enn den satsen man i utgangspunktet ble enige om. For øvrig er han godt fornøyd med det interkommunale samarbeidet, og spesielt entusiastisk rundt et prosjekt der en forsøker å få til bedre samkjøring av grunnskole- og kulturskoletilbudet, blant annet gjennom flere kombinerte stillingar og forsøk med å integrere kulturskoleundervisninga sterkere inn i grunnskolen

Finale for UMOJA "1"

MAPUTO: Det internasjonale pilotprogrammet UMOJA - Cultural Flying Carpet - som Norsk kulturskoleråd har drevet og Direktoratet for utviklingssamarbeid har finansiert siden 2003, er ved veis ende. Men en fortsettelse kan komme. Kanskje er det mer komma enn punktum som settes i Mosambik i oktober.

TEKST: EGIL HOFSLI

- Fra Direktoratet for utviklingssamarbeid (Norad) kommer signaler om at en er interessert i å videreføre programmet - på et eller annet vis. Norad er opptatt av institusjonsutvikling, og mener at det som er bygd opp og er under utvikling i det sydlige Afrika må få mer tid til å feste seg, sier utviklingssjef Wilhelm Dahl i Norsk kulturskoleråd. Han har hele veien vært Norsk kulturskoleråds leder for dette prosjektet i samarbeid med Per Skoglund, rektor ved Fredrikstad kulturskole.

Formålet med UMOJA er primært å øke forståelsen for kunst og kultur i samfunnet gjennom institusjonsutvikling mellom elever og ansatte ved elleve kulturinstitusjoner i fire land (Mosambik, Norge, Sør-Afrika og Zimbabwe). Viktig er det også å øke den enkelte deltakerens egen, kulturelle bevissthet og engasjere ungdom og miljøer fra forskjellige land og ulike kulturer til felles samfunnsutvikling gjennom kunst og kultur.

Fra norsk hold er det elever og lærere ved kulturskolene i Fredrikstad, Kristiansand og Trondheim som deltar.

FJERDE CAMP

I oktober finner den fjerde og siste fellescampen sted i Mosambik. - Hele veien har det vært veldig mye opp til ungdommene selv hva som har blitt skapt av kulturelle uttrykk på campene. De er ikke servert ferdige opplegg. Alle har fått arbeide med det de fra før av er gode på, samtidig som de har fått prøve seg på nye områder, sier Dahl.

- Vi i Norge har fantastisk mye å lære av våre afrikanske samarbeidspartnere. Ikke minst hva gjelder livsglede og evnen til å "trøkke" til. Dette er et prosjekt der alle parter får og gir, sier Dahl.

KONFERANSEN

Samtidig med den avsluttende campen arrangeres en internasjonal konferanse i Maputo 3.-4. oktober. Tema: "fred og utvikling gjennom internasjonalt, kulturelt samarbeid". Konferansen samler deltakere fra høyt hold både innen

FORELØPIG PUNKTUM: I fire år har norske og afrikanske ungdommer knyttet kulturelle og sosiale bånd. Et (foreløpig?) punktum settes i Mosambik i oktober. FOTO: PRIVAT

politikk, utdanning og kultur. Arrangør er UMOJA i samarbeid med Utdannings- og kulturdepartementet i Mosambik og Maputo kommune.

STATSRÅDER KOMMER

Blant deltakerne fins statsråder fra Mosambik og Sør-Afrika. Fra norsk hold deltar blant andre Thorbjørn Gaustadsæther - norsk ambassadør til Mosambik, Torbjørn Urfjell - politisk rådgiver for utviklingsminister Erik Solheim, og ordfører i Fredrikstad; Ole Haabeth.

I tillegg til innlegg og foredrag får konferansedeltakerne også smake på UMOJA-prosjektets frukter - i form av opptredener med UMOJA-deltakerne og "UMOJA-beskyttere" som Miriam Makeba, Malangatana og Oliver Mutukuzi. UMOJA-prosjektet blir presentert også i mer tradisjonell foredragsform.

VARIGE FØLGER

UMOJA har satt spor. I Mosambik har for eksempel tre separate skoler innen ulike kulturelle uttrykk begynt å samarbeide. Nå snakkes det om samlokalisering og et eget senter som også kanskje skal romme et internasjonalt "akademi".

- Sånt er jo flott da! I tillegg til de fine kulturelle opplevelsene og følgene, ser vi at programmet også har en brobyggings- og fredsdimensjon. Cultural Flying Carpet - det flygende kulturteppet - knytter nasjoner sammen, sier Wilhelm Dahl.

"Det er så vakkert, så vidunderlig! Jeg ønsker at hele verden kan lære av dette. For når du ser dette, da vet du at disse elevene vil kjenne hverandre og lære av hverandres kultur og det vil ikke være rom for konflikter og krig."

**Miriam Makeba ("Mama Africa")
Johannesburg, oktober 2004**

Året det var så bra

VAKSDAL: Skoleåret 2005-2006 ble et jubelår for Vaksdal kulturskule, et år med så mye positivitet rundt og på skolen at rektor Geir Morten Hansen stråler langt inn i kommende skoleår.

TEKST: EGIL HOFSLI

- Ja, skoleåret 2005-2006 ble et veldig, veldig bra år for Vaksdal kulturskule og barn og unges eget kulturuttrykk i Vaksdal kommune, sier rektor Hansen og har en solskinnshistorie i form av ei lang rekke positive hendelser å berette om:

KULTURKONFERANSE

- Det startet allerede i september 2005. da arrangerte det lokale musikkrådet en flott kulturkonferanse. Musikkrådet i kommunen har besluttet å arrangere en slik konferanse hver høst. Hensikten er å forankre kulturområdets betydning sterkere i hele kommunen. Noe som selvsagt også gagnar kulturskolen, sier Geir Morten Hansen.

I november inviterte så Vaksdal-ordfører Øivind Olsnes "kulturlivet" i kommunen - kulturskolen inkludert - til dialog med kulturlivet.

STRENGEMESTER: Det fins flere gode gitarister i Vaksdal, Viljar Dyvik Sellevold er en av dem.

ALLE FOTO: PRIVAT

200.000 KR EKSTRA

Dialogen hadde tydeligvis noe for seg - iallfall sett fra kulturfolkets side: I innspurten av budsjettprosessen besluttet kommunepolitikerne å bruke 200.000 kr ekstra på kultur.

Dette skulle vise seg å bli et veldig viktig løft for barn og unges kulturliv i kommunen. Det viste seg også at dette var riktig så god reklame for kommunen. Lokale, regionale og nasjonale medier interesserte seg for saken som innebar at

- Skolepengene i kulturskolen ble satt ned fra 2100 til 1600 kr per år
- Skolekorpsets satser for kjøp av dirigent- og instruktørtjenester fra kulturskolen ble halvvert
- Alle lag som driver med barne- og ungdomsarbeid skal ha gratis tilgang på kommunale bygg

JUBEL FOR JUBILEUM

Vaksdal kulturskule har også rundet 20 år nettopp dette skoleåret. Skolen valgte å markere jubileet med prosjekt spredt utover hele skoleåret. Blant annet ble det

- Kulturinnslag på alle kommunestyremøter
- Festkonsert med tidligere elever
- Jubileumskonsert med fokus på samspill og skolekorps
- Jubileums-cd

- Siste kommunestyremøte før sommerferien ble spesielt. Teater- og dramaelever var konferansierer mens musikkelever framførte musikk hentet fra kulturskolens jubileums-cd. Politikerne, administrasjonen og presse som var til stede på møtet fikk samtidig cden tildelt, sier Hansen.

Ordfører Øivind Olsnes er veldig fornøyd med at kulturskolens bidrar med innslag på kommunestyremøtene. Han skal ha ytret ønske om at dette kan fortsette også etter at markeringen av jubileet er over.

PRØVEPROSJEKT

Midt i all jubileringa fant kulturskolen våren 2006 tid til å starte opp et prøveprosjekt med undervisning i visuell kunst og dans. Dette ble delvis mulig ved hjelp av Norsk kulturskoleråds utviklingsmidler.

- Helt siden kommunestyret i 2000 vedtok kulturskoleplanen har det vært et mål å utvide undervisningstilbudet i flere nye estetiske uttrykk. I 2000 startet vi opp med undervisning i teater/drama. Elevtallet i kulturskolen økte med 32 prosent etter at vi satte i gang med undervisning i visuell kunst og dans. Dette prosjektet går frem til våren 2007. Deretter skal det evalueres og en skal se på muligheter for å gjøre denne undervisningen permanent, sier rektor Hansen.

KULTURSKOLEVEKA: Tre teater elever i aksjon under Kulturskuleveka 2006.

KLISTREBILDEFEST

Kulturskolen har også arrangert "klistrebildefest" for elever og lærere. Dette var et samarbeid mellom kulturskolen og det lokale firmaet Grom Design, som jobber med profilering av Vaksdal kommune og Vaksdal kulturskule. På denne festen var lærere, elever og foreldre med og laget kollasjer, som Grom Design skal bearbeide videre og som kan brukes på framtidige plakater, brosjyrer, nettsider, program, billetter...

Kulturskolen etablerte dessuten egen nettside i jubelskoleåret. Se www.vaksdalkulturskule.no. Arbeidet med denne nettsida er ikke helt slutført, men tidlig i høst skal det være mulig å søke, melde seg ut og liknende direkte via skolens nettsted.

KONFERANSIER:
Festpyntet Dorthea Roe
løser oppgaven som
konferansier.

FESTKONSERT: Tidligere kulturskoleelev og spelemannsprisvinner Helen Eriksen deltok på festkonserten.

STUDIOGUTTER: Thomas Nøking (t.v.) og Morten Skage i lydstudioet Sporlyd.

Dager det skal svinge av

DRAMMEN: Det svinger jo av både innhold og deltakerantall på Kulturskoledagene 2006, så hva passer da bedre som tilhørende musikk enn svingende, heftig New Orleans-jazz?

TEKST: EGIL HOFSLI

Sånn tenker prosjektleder Bård Hestnes i Norsk kulturskoleråd og er godt fornøyd med å ha fått på plass et kunstnerisk innslag i form av et temmelig proft amatørorkester: Røshnes Jazz Band fra Sandefjord. Tradjazzbandet har holdt på siden 1979 og har spilt på en rekke festivaler i inn- og utland. I 1982 ble bandmedlemmene æresmedborgere av New Orleans.

Gjennom årene har bandet spilt med en rekke fremstående musikere og vokalister. Av norske størrelser kan nevnes Steinar Albrigtsen, Jan Eggum og Sissel Kyrkjebø. I tillegg amerikanere som Big Al Carson, Jan Harrington og Gregg Stafford. Bandet har også gitt ut flere cder.

De drøyt 500 deltakerne på Kulturskoledagene 2006 kan stifte nærkontakt med sandefjordsbandet etter programslutt torsdag 14. september i Drammen.

SUPERTALENT

Røshnes Jazz Band er menn som absolutt kan sitt fag, men leve av musikken kommer de neppe til å gjøre noen gang. Dét er det meget trolig at den langt yngre og svært talentfulle trompetisten Tine Thing Helseth kommer til å gjøre. Hun har flere ganger vist sine flotte ferdigheter i både tv-show og mesterskap i regi av Norsk kulturskoleråd. Hun tok også en sterk andreplass i Eurovisjonens tv-sendte konkurranse for unge talenter tidligere i år.

Thing Helseth kommer til Drammen sammen med et annet norsk stortalent, harpisten Ida Aubert Bang. - Disse to skal sette tonen for arrangementet før Ingebrigt Steen Jensen holder sitt åpningsforedrag, sier Bård Hestnes.

Dermed skulle lista for Kulturskoledagene 2006 være lagt rimelig høyt hva gjelder forventninger om kvalitet. Flere kunstneriske innslag blir å oppleve, men alle brikker var ikke på plass ved dette bladets deadline.

SWINGJAZZ: Røshnes Jazzband fra Sandefjord skal varme opp kulturskoledeltakerne før festmiddagen.
FOTO: PRIVAT

SETTER TONEN: Tine Thing Helseth skal sammen med Ida Aubert Bang spille ved åpningen av Kulturskoledagene 2006.
FOTO: EGIL HOFSLI

Komplettert liste

DRAMMEN: Da er det aller meste klar hva gjelder Kulturskoledagene 2006. De siste foredrags- og kursholderne ble klare rett i etterkant av forrige Kulturtrøkk.

De som ikke var klare da juninummeret av bladet kom ut har du her:

Innen musikk (fag og tittel på foredrag/kurs i parentes):

- Katrine Kirsebom (dans: Kreativ dans for barn)
- Inger Anne Westby (ledelse: Lederrollen i et lokalt ressurscenter)
- Bjørn Kruse (ledelse: Kreativ tenking på tvers av kunstfagene)
- Øyvind Gimse (musikk: Kammermusikkledelse)
- Nora Kulset (musikk: Musikk for store og små)
- Gunnar Horn (skapende skriving: Fortellerkunst)
- Marit Selfjord (teater: Ludvig Holberg med glimt i øyet)
- Oddbjørg Hjelmeland (visuell kunst: Framkalling av visuelle kraftkilder)

Fra før er 18 foredrags- og kursholdere på plass, med Ingebrigt Steen Jensen og Inge Eidsvåg som de mest profilerte navnene med respektive åpnings- og avslutningsforedrag. Vil du lese mer om foredrags- og kursholderne, er det mulig på www.kulturskoleradet.no.

En annet kjent navn som fins på "gjestelista" til arrangementet, er SVs stortingspolitiker og kulturentusiast Magnar Bergo (bilde). Som kjent drammensborger skal han ønske velkommen på vegne av arrangementsbyen.

Over 500 deltakere er påmeldt og har fått klarsignal for deltakelse. I tillegg har arrangøren, Norsk kulturskoleråd, en venteliste med over 60 navn.

Se for øvrig portrettintervjuet med Inge Eidsvåg side 22-23.

Kulturskoledagene 2007 i Tromsø

TROMSØ: Kulturskoledagene 2005 i Molde ble særdeles vellykket. Deltakerinteressen for høstens Kulturskoledagene 2006 i Drammen er formidabel. Nå har Norsk kulturskoleråd bestemt at arrangementssuksessen følges opp med Kulturskoledagene 2007 i Tromsø.

TEKST: EGIL HOFSLI

Arrangementet i Tromsø vil finne sted i september 2007, mest sannsynlig 6.-7. september.

Kulturskoledagene er et veldig viktig faglige møtested for pedagoger og ledere i kulturskolen landet rundt. At dette i 2007 legges til Tromsø gleder fylkesleder Roar Sollied i Kulturskolerådet Troms og Svalbard.

- Det kommer kulturskolefolk fra hele landet til Tromsø, det er selvsagt veldig fint. Men vi håper jo også at våre egne lærere vil benytte sjansen til å bli med på dette populære arrangementet, sier Sollied til Radio Tromsø.

Kulturskoledagene er et faglig møtested for kulturskoleledere og -pedagoger fra hele landet, der de får påfyll av inspirasjon og blir oppdatert faglig gjennom foredrag og kurs av meget høy kvalitet.

Kulturskoledagene ble arrangert for første gang i Molde i september i fjor og ble en formidabel suksess med over 300 deltakere.

I Drammen i år satses det selvsagt på å videreføre alt det som fungerte godt allerede i debuten og dessuten gjøre forbedringer som gjør arrangement enda mer helstøpt. At Ingebrigt Steen Jensen er hovedforedragsholder forteller noe om at her satses det på å gi deltakerne det aller ypperste.

Kulturskoledagene tilbyr foruten felles åpnings- og sluttforedrag kurs- og foredragstilbud innen flere seksjoner og fag. I Drammen er det seks slike seksjoner: ledelse, musikk (to seksjoner), teater, visuell kunst, dans og skapende skriving. Trolig blir opplegget i Tromsø tilnærmet likt dette.

Når Kulturskoledagene 2007 finner sted i Tromsø har arrangementet blitt en tradisjon. Arrangøren akter å legge lista minst like høyt hva gjelder kvalitet på kursledere og foredragsholdere også ved det arrangementet. Den lokale kulturskolen samt kunstneriske og pedagogiske krefter fra Tromsø og Troms vil også bli involvert i arrangementet.

Djupedal kommer til landskonferansen

TØNSBERG: Kunnskapsminister Øystein Djupedal er toppnavnet på konferansen Norsk kulturskoleråd arrangerer i tilknytning til organisasjonens landsmøte i Tønsberg i oktober.

TEKST: EGIL HOFSLI

NYTT MØTE: Kunnskapsminister Øystein Djupedal møtte en delegasjon fra Norsk kulturskoleråd i vinter. Nå kommer han til organisasjonens landsmøte i Tønsberg.

FOTO: CF-WESENBERG@FOTO.NO

Det er 25.-27. oktober at Norsk kulturskoleråds øverste politiske organ trår sammen på Rica Klubben Hotel i Tønsberg. Dit kommer utsendinger fra fylkes- og regionsavdelingene, med inntil fem utsendinger hver, valgt på de respektive avdelingenes årsmøter. Ordinært landsmøte holdes annet hvert år. Det kan det bli en endring på i framtida, om årets landsmøte fatter et vedtak i tråd med sentralstyrets innstilling.

Selve landsmøtet starter onsdag 25. oktober. Tønsberg-ordfører Per Arne Olsen står for velkomsten. Møtet avsluttes ved lunsj dagen etter.

Innen da har landsmøtedeltakerne i tillegg til tradisjonelle landsmøtesaker fått oppleve blant annet flere kunstneriske innslag med kulturskoleelever samt en landsmøtemiddag.

DJUPEDAL ÅPNER

Etter lunsj torsdag er det åpning av landsmøtekonferansen. Endelig program var ikke i boks da det var deadline for dette nummeret av Kulturtrøkk, og derfor gjør vi oppmerksom på at endringer kan komme i forhold til det vi omtaler her. Men utdanningsdirektør Kåre Hoel hos fylkesmannen i Vestfold

skal etter planen ønske velkommen før kunnskapsminister Øystein Djupedal skal holde åpningsforedraget.

Trolig vil statsrådets foredrag blant annet handle om Kunnskapsdepartementets arbeid med den nye strategiske planen for kunst og kultur i opplæringen som skal foreligge omtrent på samme tid som foredraget. Likeså er det jo lov å håpe at Djupedal også velger å slippe nyheten om hvor Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen skal plasseres, den nyheten skal etter planen slippes i månedsskiftet oktober/ november.

Etter kunnskapsministeren skal seksjonssjef Ants Wiirman fra Svenska kommunförbundet overta med et innlegg som trolig vil dreie seg mye om hvordan ansvaret for kulturskolene ivaretas i Sverige kontra Norge.

Første konferansedel vil romme ytterligere innslag. Og før konferansemiddag får deltakerne oppleve kunstnerisk innslag ved kåsøren, forfatteren og humoristen Are Kalvø.

GALSKAP OG ALVOR

Konferansens andre dag innledes med foredraget "Fra Prikk til krusedull" ved Hans Christian Medlien, som er kjent for å bruke mye galskap og vittigheter til å si noe alvorlig.

Det blir videre fokusert på Årets kulturskolekommune og de to nye demonstrasjonskulturskolene. Andre foredragsholdere kan også bli aktuelle. Mer om landsmøtekonferansen på www.kulturskoleradet.no når endelig program er klart.

LANDSMØTE PÅ INTERNETT

Høstens landsmøte kan alle som vil trolig følge via internett. Planen er at både landsmøtet og den tilhørende landsmøtekonferansen vil bli streamet på www.kulturskoleradet.no.

Streaming er kringkasting over internett. Det innebærer at Norsk kulturskoleråd nå kan formidle audio- og videobasert informasjon over internett til alle som er interessert i det som skjer på landsmøtet i Tønsberg. Teknologien som benyttes sørger for at brukeren kan se og høre uten å laste ned noen fil til egen datamaskin.

Kvalitet i system

MELHUS: Seks kulturskoler i Sør-Trøndelag har gått sammen for å sette kvalitetsutvikling i fokus. Det gjør de ved å utvikle og ta i bruk en felles kvalitetsstandard.

TEKST: ELI BONDLID

Kvalitetsutvikling er noe mange kulturskoler i Norge har begynt å tenke på og jobbe med. Men foreløpig har ikke veldig mange kommet veldig langt i det å gå systematisk til verks, og iallfall ikke over kommunegrensene.

I Gauldalsregionen i Sør-Trøndelag har kulturskolene i kommunene Melhus, Midtre Gauldal, Rennebu, Holtålen, Røros og Oppdal gått sammen om å utvikle og bruke en felles kvalitetsstandard. Med seg som samarbeidspartner har de seniormanager Hans Kristian Voje fra konsulentfirmaet PricewaterhouseCoopers. Han sitter med verdifull erfaring etter å ha vært involvert i Norsk kulturskoleråds eget kvalitetsutviklingssystem, som inkluderte bokutgivelsen «Bedre og bedre?».

- Utgangspunktet for Kulturskolen i Melhus' deltakelse er at vi deltok i kvalitetsutviklingsprosjektet fra 2002 til 2004. Det resulterte i et ønske om å jobbe videre med kvalitetsutvikling i Gauldalsregionen og så ble det, sier Harald Lund, kulturskolerektor i Melhus.

Lund mener at kvalitetsutvikling bør være sentralt arbeid for alle norske kulturskoler, fordi det stadig stilles større krav fra brukerne (elever og foreldre), og fra eierne (kommunene).

FIRE ELEMENTÆRE OMRÅDER

- Vi som forvalter pengene, ønsker også å bli bedre og sette kvalitet i system. Også for selve profesjonen og de ansatte er det vesentlig, tilføyer Lund.

De seks kulturskolene har valgt fire kvalitetsområder/punkter som er elementære og betyr mest:

- Ledelse
- Opplæring
- Framsyning
- Læringsutbytte

Sekstetten har ennå ikke formelt utviklet den felles kvalitetsstandard de skal jobbe etter. Arbeidet ble påbegynt i vår, og fortsetter med fire samlinger i høst.

VIKTIG: - Siden kulturskolene er forskjellige i innhold og i hvor langt de har kommet med kvalitetsutvikling, er det viktig med samarbeid, sier rektor Harald Lund ved Kulturskolen i Melhus.

FOTO: PRIVAT

- Vi regner med å være ferdige med arbeidet i løpet av høsten, opplyser Lund.

- *Hvordan skal dette settes ut i praktisk handling?*

- Det gjør vi ved å gjøre oppgavene reelle. Sette dem inn i hverdagen når elev og lærer møtes.

VEILEDNINGSHEFTE

De seks kulturskolene vil på sikt lage ut et veiledningshefte som også andre kulturskoler kan dra nytte av. - Men det blir mest til innvortes bruk i regionen, vår «lettversjon» av boka «Bedre og bedre?» som Norsk kulturskoleråd har gjort et kjempearbeid med, sier Harald Lund.

- *Hvilke varig effekt forventer du kommer ut av dette felles utviklingsarbeidet?*

- Det er et lederansvar å holde kvalitetsutviklingen høyt hevet og få satt det i system, godt tilpasset den enkelte kommune, sier han. - Og siden kulturskolene er forskjellige i innhold og hvor langt de har kommet med kvalitetsutvikling, er det viktig med samarbeid.

Liten navneendring til liten k

TRONDHEIM: Norsk kulturskoleråd skal den heretter hete, organisasjonen som inntil nå har skrevet andre del av navnet med stor K.

TEKST: EGIL HOFSLI

Dermed følger Norsk kulturskoleråd læreboknormalen innenfor rettskrivning og de praktiske skrivereglene som gjelder, på linje med statlige organer, jf. St.meld. nr. 100 (1980-81), s. 11 f.

Der fastsettes bruksområdet for læreboknormalen, og der anbefaler det daværende Kirke- og undervisningsdepartementet at fylkeskommunale og kommunale organer følger disse reglene.

Norsk kulturskoleråd er en interesse- og utviklingsorganisasjon for kommuner som har et kulturskoletilbud. Organisasjonen finner det derfor riktig å bruke samme skrivemåte som kommunale organer. Norsk kulturskoleråd har rådført seg med Språkrådet i denne navnesaken, og får der full støtte for navneendringen til Norsk kulturskoleråd.

- Så vidt jeg forstår er Norsk kulturskoleråd en slags sammenlutning for de kommunale kulturskolene. Kulturskolerådet

bør derfor følge læreboknormalen og de praktiske skrive-reglene som gjelder. Navnet på selve rådet bør være Norsk kulturskoleråd - med liten k i andre del av navnet, sier rådgiver Dag F. Simonsen i Språkrådet.

"Språk er innfølgd", skrev en tidligere journalistkollega av undertegnede ufrivillig morsomt en gang - i en sak som handlet om russiske fotballspillere med, ja nettopp: språk-trøbbel i en trondheimsklubb. Og jo da, språk kan være innfløkte saker i blant. En rund regel til praktisk hjelp når det gjelder store og små bokstaver er:

- Vi bruker liten forbokstav dersom det ikke er en særlig grunn til å skrive stor
- Liten forbokstav er generelt sett det normale på norsk
- Stor forbokstav er det mer uvanlige og spesielle

Vi nevner noen kulturinstitusjoner, -organisasjoner og -prosjekt som skriver sine navn på samme vis som oss: Den kulturelle skolesekken, Norges musikkhøgskole, Norsk kulturråd, Norsk musikkråd, Norsk teaterråd, Ungdommens kulturmønstring.

ANNONSE CHR. SKOG

Kalenderkunstnere: hallo!

TRONDHEIM: Kulturskolekalenderen 2007 skal lages i høst, men ingen vet ennå hvem som kommer til å fylle kalenderen med flott kunst. Men at det blir dyktige kulturskoleelever; dét er sikkert også i år.

TEKST: EGIL HOFSLI

Norsk kulturskoleråd står som utgiver av Kulturskolekalenderen. 2007-utgaven blir den sjettede i rekken. Men utgiveren behøver hjelp, og den må komme i form av kalenderbidrag fra kulturskoleelever som sysler med billedkunst.

De neste ukene håper prosjektansvarlig Fabiola Charry at det skal strøkke inn rikelig med gode alternativ til den kommende kalenderen. Fristen for innlevering av bidrag er 20. oktober.

ORIGINALER ØNSKES

Juryen i Norsk kulturskoleråds hovedadministrasjon ønsker seg et bredt spekter av motiv å velge blant. Kalendersidene skal gjerne utsmykkes med bilder som passer best mulig til de respektive månedene og årstidene. Vi vet fra tidligere år-ganger av kalenderen at vintermånedene som januar og februar ikke er de enkleste å finne de riktige bildene til, så her er det ekstra kjærkomment med flere alternativer å velge blant.

Juryen ønsker seg originalarbeider tilsendt per post. Tidligere erfaringer sier at mye av det som er oversendt digitalt per e-post ikke har vært av beste kvalitet.

- Ønsker noen likevel å sende oss kalenderkunst per e-post, er det viktig at det sendes høyoppløselige bilder, sier Charry.

LOKALT PREG:

De fylkene som ønsker det kan ekstra lokalt preg på Kulturskolekalenderen 2007.
FOTO: NORSK KULTURSKOLERÅD

TIL INSPIRASJON

Kulturskolekalenderen 2007 blir av samme format som årets (A3), og forhåpentligvis noe mange rundt om i kulturskolelandet kan tenke seg å investere i, både til bruk på egne vegger og som gave til viktige forbindelser og andre kulturinteresserte. Både elevens bestemor og den kulturskoleentusiastiske banksjefen kan nok finne glede i en slik presang, tror utgiveren.

- Som i fjor kan vi tilby fylker en spesialforside til å presentere egne kulturskoleaktiviteter. De som kan tenke seg å sette et lokalt preg på kalenderen, kan ta kontakt med undertegnede så snart som mulig, sier Charry.

- En kalender skal være både til nytte og glede. Denne kalenderen håper vi dessuten skal være en kilde til inspirasjon, og en god dokumentasjon og synliggjøring av hvor flinke kulturskoleelever som fins rundt om i landet vårt, sier Charry.

Adressen for innsending av bidrag til kalenderen er Norsk kulturskoleråd v/ Fabiola Charry, 7491 Trondheim. Husk å merke det som sendes inn med tydelig navn og adresse. Og fristen er altså 20. oktober.

FREDSSKAPENDE: Musikk kan bygge mange slags broer, også broer for fred.

Unge musikere bygger fredsbroer

MOSTAR: Gjennom kulturprosjektet Tutti 2008 - med utspring i Trondheim - bygges nå fredsbroer mellom folkeslag i det tidligere Jugoslavia, folkeslag som strever med krigens etterdønninger. Norske kulturskoleelever er med i "fredsarbeidet".

TEKST OG FOTO: ELI BONDLID

«Dette er ikke bare et musikkprosjekt, men et prosjekt for hele byen». Det uttalte ordfører i Stolac da musikkorpset i byen ble gjenfødt i år, takket være ildsjeler fra Norge. Korpset i Stolac ble lagt ned som en følge av krigen. Instrumentene ble brent eller stjålet, og bygningene ble bombet.

- Korpset startet opp igjen som et resultat av kulturprosjektet vårt, sier Geir Solum. Han er med i styret for initiativtakeren Grenaderkorpset i Trondheim og sterkt involvert i prosjektet. Han var med da 15 medlemmer fra korpset – inklusive flere kulturskoleelever - i mai/juni i sommer var på

musikkverksted i Bosnia-Hercegovina. Solum har selv sett hvordan det de har startet skaper positive ringvirkninger på tvers av folkeslagsgrenser.

GRÜNDEREN

Prosjektleder for Tutti 2008 er Inge W. Danielsen, som også er med i Grenaderkorpsets styre.

- Inge er en gründertype. Han var med i demokratiseringsprosessen og aktivt med på å bygge opp igjen infrastrukturen i det tidligere Jugoslavia etter krigen. Da skaffet han seg et nettverk av personer med innflytelse som vi har brukt nå, sier Solum.

Flere innen kulturlivet i Trondheim tente på Grenaderkorpsets idé om å starte et kulturprosjekt i et område der kulturlivet ble sterkt skadelidende på grunn av krigen. Blant annet ved Trondheim kommunale musikk- og kulturskole, Trondheim Symfoniorkester og The Brazz Brothers.

Trondheim kommunale musikk- og kulturskole har erfaring med internasjonalt kulturprosjekt fra Afrika (UMOJA-prosjektet) og kan nå anvende de samme strategier når vidt forskjellige kulturtradisjoner møtes også i det sørøstlige Europa.

NORAD-MIDLER

Også Norad tente på prosjektet og sa ja til økonomisk støtte til 2008.

- I fjor fikk vi 300.000 kroner fra Norad til oppstart av prosjektet. Og samme beløp fikk vi i år også, sier Geir Solum. I september i fjor dro en delegasjon fra Grenaderkorpset til Bosnia-Hercegovina og Hercegovina. Hensikten var å inngå samarbeidsavtaler med musikkmiljøene i byene Trebinje, Stolac, Mostar og Sarajevo. I desember i fjor var en ny delegasjon fra Grenaderkorpset med da den første workshopen ble arrangert i Bosnia-Hercegovina. Det ble et musikalsk og personlig møte mellom 51 barn og 17 voksne.

I desember i fjor var en annen delegasjon fra Grenaderkorpset i Serbia og Montenegro. Disse besøkte tre byer, hvorav to med sterke romanmiljøer, for å avklare om det også her var ønske om å delta i Tutti 2008. I sommer var det ny workshop. 64 ungdommer var samlet, deriblant 15 fra Grenaderkorpset. Det hele ble avsluttet med konsert i Pavarotti-senteret.

SAMFUNNSUTVIKLENDE

Geir Solum understreker at Tutti 2008 ikke bare er et kulturprosjekt.

- Det er også et samfunnsutviklingsprosjekt. For musikk er det enkleste kommunikasjonsmediet på tvers av folkegrupper som ikke snakker sammen, sier han.

Den ærverdige gamle Starimostbrua over Drina i Mostar, grenseelva mellom Serbia og Montenegro og Bosnia-Hercegovina, ble bombet til grus under krigen. Nå planlegges en stor konsert under brua i 2008.

- Det blir mektig symbolikk i konserten der ungdommer fra alle deltakerbyene møtes i samspill. Musikken er fra Bosnia-Hercegovina og Hercegovina og Norge. Alle musikantene i Grenaderkorpset har mulighet til å delta. Dette gir anledning for mange barn og unge med forskjellig bakgrunn til å møte hverandre i samspill. The Brazz Brothers, Bengalo og forhåpentlig Mostar Sevdah Reunion vil delta sammen med ungdommene, sier Solum.

- Det arbeides for at konserten kan gjentas i Stavanger (europeisk kulturhovedstad i 2008), Bergen og i Trondheim. Om det er økonomisk mulig, NORAD har bare mulighet til å gi støtte i to år, sier Solum.

HÅPER PÅ UD-STØTTE

- Vi håper på Utenriksdepartementet. Derfra har vi allerede fått pen omtale, og håper nå på håndfast støtte, sier Solum. Han håper også norsk næringsliv kan tenke seg å bidra med sponsorstøtte.

Foreløpig er Trondheim kommunale musikk- og kulturskole eneste norsk kulturskole som er involvert. Solum utelukker ikke at flere kulturskoler sammen kan føre prosjektet videre.

- Grenaderkorpset vil snart trekke seg ut, prosjektet er for omfattende å drifte for korpset. Men vi håper prosjektet vil leve videre. Vi tror at det vi har startet i det tidligere Jugoslavia kan videreføre seg selv, for det fins god vilje og sterk samarbeidsånd der nede, sier Geir Solum.

FRA KULTURSKOLEN: Norske kulturskoleelever er involvert i viktig brobygging på Balkan.

Kulturskolefokus i nord

TROMSØ: Sentralstyret i Norsk kulturskoleråd har talt og vedtatt: en ny utgave av Kulturskolefokus skal iverksettes, og den skal legges til Nordland og Troms.

TEKST: EGIL HOFSLI

Første nettverkssamling i nord vil finne sted 6. - 8. desember. I Tromsø. I løpet av september vil det være klart hvilke skoler som får være med i dette programmet. I utgangspunktet er det meningen at 20 kulturskoler skal få hver sin hele plass. Men det blir mulig for små skoler å dele en "hølplass".

Kulturskolefokus "nummer 1" ble startet høsten 2005 i fylkene Hedmark og Oppland. Erfaringene derfra er svært gode, deltakerne i pionéirutgaven av programmet uttrykker stor tilfredsstillelse så langt og entusiasmen er svært god. Hovedmålet med programmet Kulturskolefokus å utvikle

kulturskolen til et kraftsentrum og et kunstfaglig ressurscenter i kommunen, i tråd med St.meld. nr. 38 og 39.

Norsk kulturskoleråds fagkoordinatorer vil også i Kulturskolefokus Nordland/Troms være med i prosjektledelsen, trolig sammen med fylkeskonsulentene i de fylkene som blir med. Prosjektleder blir Bård Hestnes, som til vanlig er fagkoordinator innen musikk. Det blir fagtilbud innen de fem basisområdene i kulturskolen: dans, musikk, skapende skriving, teater og visuelle kunsthøgskole. Dessuten et eget tilbud for kulturskoleledere.

- Til å lede kurs og holde foredrag vil det bli henta inn pedagoger og kunstnere på høyt faglig nivå. Det blir også rom for erfaringsutveksling, noe som vi vet mange verdsetter høyt, sier prosjektleder Hestnes. Det vil bli nedsatt en regional referansegruppe for Kulturskolefokus Nordland/Troms, som får en viktig rolle i forhold til prosjektledelsen.

Fokus på omstilling

HAFJELL: Endring og omstilling bør være normalsituasjonen i moderne organisasjoner, bedrifter og skoleslag. Mener mange eksperter. På neste samling i Kulturskolefokus for Hedmark og Oppland skal professor Rolf Rønning passende nok holde foredrag om nettopp omstilling.

TEKST OG FOTO: EGIL HOFSLI

Rolf Rønning er en kapasitet på dette feltet. Han er ansatt som professor ved Høgskolen i Lillehammer, og er sentral innenfor høgskolens arbeid med fleksibel utdanning og fjernundervisning. Han har dessuten blant annet vært redaktør for artikkelsamlingen "Fleksibilitet som utfordring" som forelå i 2002. Hans foredrag på Hafjell onsdag 27. september har fått tittelen "Omstilling - jåleri eller nødvendighet" og er for alle kulturskolefokusdeltakerne.

Den tredje samlingas første dag inneholder videre blant annet coachingseminar med Stein Amundsen. Han er sammen med Inger Anne Westby kursleder for lederne eget opplegg, men vil her dele sin kunnskap med samtlige deltakere på samlinga. Første dag avsluttes med en "Ut på tur"-happening som visstnok byr på både intellektuelle og praktiske utfordring samt muligens bespisning i det fri.

Torsdagen åpner også med et fellesforedrag. Deretter blir det arbeid i faggrupper. Tre ulike musikktilbud fins (musikkteknologi, musikkbarnehage m/ lek og rytme, improvisasjons/gehørspill). Teaterfolket - og danserne - får lære seg spill med teatermasker, mens film, lys og lyssetting er tema innen visuelle kunsthøgskole. Lederne har eget program med Westby og Amundsen. Torsdagen rommer også en konsert med Quintus samt festmiddag.

Fra fredagsmenyen nevner vi Ingrid Forthuns forelesning om scenisk kommunikasjon og formidling. Alle deltar på dette. Etterpå blir det praktisk arbeid innen samme emne for pedagogene mens lederne har eget program.

COACHING: Samtlige deltakere får sjansen til å lære coaching av Stein Amundsen.

Posten priser Nord-Aurdal

NORDAURDALSK STORTALENT: Guro Kleven Hagen er en meget talentfull fiolinist som har nytt godt av undervisning ved Nord-Aurdal kulturskole.

OSLO: Med Valdresstrykerne og Valdes sommersymfoni som tunge argument på vektskåla, går årets Postens kulturskolepris 2006 til Nord-Aurdal kulturskole. 50.000 kroner er på vei inn på kontoen i Fagernes.

TEKST: EGIL HOFSLI FOTO: ARNE NORDTØMME

Prisen ble utdelt i forbindelse med Oslo Kammermusikk Festival nå i august. Det er festivaldirektør Arve Tellefsen som har fått Posten med som sponsor av en slik pris, som i år blir utdelt for tredje gang. Kulturskolene i Sortland og Trondheim har fått de to tidligere prisene.

Den brede aktiviteten på høyt nivå ved skolen har blitt utslagsgivende for tildelingen. Det var i år tøffere kamp om disse prispengene enn i de tidligere år. Flere velkvalifiserte søkere var med helt til juryens finalrunde. Og i Nord-Aurdal er selvsagt gleden stor hos rektor Jon Gjesdal og hans medarbeidere og elever.

I sin søknad trakk Gjesdal fram fire områder hvor skolen markerer seg:

- Valdresstrykerne. Kulturskolens eget strykeorkester, med cirka 15 medlemmer. Stor konsertaktivitet, både i eget fylke, i Norge for øvrig og i utlandet. Orkestret har medlemmer også fra to nabokulturskoler
- Kammermusikk. Skolen grupperer sine strykerelver i passende ensembler og framfører ofte kammermusikk. Kammermusikerne samarbeider også med pianister
- Valdres sommersymfoni. Kurs og festival som arrangeres - av kommunen - årlig i juni. Over 150 strykere fra hele landet. Svært dyktige lærerkrefter fra både inn- og utland. Kulturskoleforeldre fra kommunene i Valdres er svært viktige medhjelpere for kommunen
- Drømmestipendvinnere. Samtlige tre ganger Drømmestipendet har blitt utdelt av Norsk Tipping og Norsk kulturskoleråd, har det vært representanter fra Nord-Aurdal blant stipendmottakerne

KULTURTRØKK

- informasjonsblad for Norsk kulturskoleråd

Ansvarlig utgiver: Norsk kulturskoleråd

sentralbord: 73 56 20 00 – telefaks: 73 56 20 01

postadresse: 7491 Trondheim

besøksadresse: Høvringen gård, Bynesveien 60

Redaktør: Egil Hofslie (konstituert redaktør ut 2006)

Redaksjon: Egil Hofslie

kontortelefon: 73 56 20 15 – mobiltelefon: 908 35 229

e-post: egil.hofslie@kulturskoleradet.no

Annonseansvarlig: Bente Smaavik

kontortelefon: 73 56 20 11 – telefaks: 73 56 20 01

e-post: bente.smaavik@kulturskoleradet.no

Etter nærmere avtale med oss kan annonser leveres direkte til:

Heimdal Trykkeri

postadresse: Postboks 42 Heimdal, 7472 Trondheim

telefon: 72 59 22 60 - telefaks: 72 59 22 61

e-post: heimdal@heimdaltrykkeri.no

Annonsemateriell: Bladet er i A4-format. Vi tar imot annonser via e-post, på formaterte disketter og cd-rom, i manuskripts form eller som negativ, speilvendt film med 48 linjers raster

Annonsepriser:

1/1 side, svart/hvitt: kr. 2800,-

1/1 side, farger: kr. 4200,-

1/2 side, svart/hvitt: kr. 1800,-

1/2 side, farger: kr. 2800,-

1/4 side: kr. 1200,-

Gode rabatter: Gis om flere innrykk er aktuelt

Annonsefrist: 14 dager før utgivelsesdato

De nærmeste utgivelsene i 2006 (totalt blir det seks utgivelser):

Nr. 5: Onsdag 25. oktober (annonsedeadline: 13. oktober)

Nr. 6: Fredag 8. desember (annonsedeadline: 24. november)

Opplag: 5.200 eksemplarer

Abonnement: Vi fordeler et visst antall gratis eksemplarer til landets kulturskoler. Men det er selvsagt mulig for alle å abonnere på Kulturtrøkk. Vi har følgende abonnementspriser på Kulturtrøkk (utkommer seks ganger årlig):

1 årsabonnement: kr. 150,- 5 abonnement: kr. 500,-
10 abonnement: kr. 900,- 20 abonnement: kr. 1500,-

For bestilling: Send e-post til post@kulturskoleradet.no eller ring 73 56 20 00

Sande på cd for elever

GLOPPEN: Ibsen-året 2006 har fått noen hakk mer oppmerksomhet, men det fins også et Sande-år 2006. Det markeres nå med en pedagogisk cd-utgivelse som både grunnskole- og kulturskoleelever kan få glede av.

TEKST: EGIL HOFSLI

I motsetning til Ibsen-året som markeres på grunn av at Henrik Ibsen døde for 100 år siden, så er det Jakob Sandes fødsel i 1906 som er årsaken til at kulturavdelinga i Sogn og Fjordane - i regi av Den kulturelle skolesekken - utgir cd-en "Syng med Sande".

Sentral "trekker i tråder"-person i så måte har Margrethe Henden Aaraas. Hun er også fylkeskonsulent for Norsk kulturskoleråd i fylket. Hun er riktig så stolt over det ferdige produktet og innsatsen som ligger bak.

NYE ARRANGEMENT

- Musikken på cd-plata er tilrettelagt av Distriktsmusikarane i Gloppen, i samarbeid med kulturavdelinga i Sogn og Fjordane fylkeskommune. I tillegg medverkar sju andre musikere. Resultatet er blitt ei fargerik og variert plate, sier Henden Aaraas.

Cd-en inneholder tonefølge til 16 dikt av Jakob Sande. I tillegg til cd-en gis det ut et hefte med noter og tekster. Her fins kjent og kjære Sande-viser, som "Fabel", "Stubb", "Musa i orgelet" og "Morgon på Kobbeskjeret". Mange av visene har fått nye arrangement, noen ganske så funky og moderne.

MED OG UTEN VOKAL

Hver melodi på plata har to spor. På det første sporet framføres første vers av melodien med vokal. På det andre sporet er vokalen borte, men hele melodien framføres instrumentalt.

Ett av medlemmene i Distriktsmusikarane i Gloppen; Otto Ose (bass, trompet, flygelhorn, fiolin), står for seks arrangement samt den sprelske melodien til avslutningssporet "Ormeljod". De tre andre distriktsmusikergjengen er Thomas Røgeberg (trommer, perkusjon), Harald Sævik (keyboard) og Ann-Margrit S. Silfverhielm (vokal). Denne trioen har også arrangøransvar for noen låter.

BURLESK HUMOR

Cd-en er godt egnet til bruk i musikkundervisning, for eksempel som nyttig komp og støtte under innøving av disse sangene som kornummer.

Tonefølge til Fabel og 15 andre dikt

SANDE-CD: Fra Sogn og Fjordane kommer pedagogisk cd-utgivelse med Jakob Sande-tekster.

Jakob Sande (1906-1967) var forfatter og visesanger fra Dale i Sunnfjord. Mange av Sandes dikt er preget av burlesk og til tider grotesk humor. Men han skrev også vare, sterkt følelsesladde dikt. Han har også skrevet seg inn i salmebøker med "Det lyser i stille grender", eller "Julekveld" som den også tituleres (også på denne nye cd-en).

MFO-ANNONSE

PORTRETTE:

- Kultur gjør oss til mennesker

Navn: Inge Eidsvåg

Alder: 59 år

Stilling: forfatter samt lektor ved Nansenskolen

Aktuell fordi: han holder avslutningsforedraget på Kulturskoledagene 2006

LILLEHAMMER: Det er kultur og kunnskap som gjør oss til mennesker. Uten kunnskap og åndsliv reduseres vi til biologiske roboter, til viljeløse ofre for genenes spill.

TEKST: EGIL HOFSLI

Så sier han det; skolemannen, forfatteren og foredragsholderen Inge Eidsvåg, som et halvt tusen kulturskoleansatte i september skal få oppleve på Kulturskoledagene 2006 i Drammen. Der skal Eidsvåg holde et foredrag han kaller "Å måle gleden i et sinn", og som bygger på hans egne tanker om kultur, marked og dannelse.

- I foredraget forsøker jeg å begrunne betydningen av kulturskolene i et lengre historisk perspektiv samt hvorfor kulturskolen bør være en offentlig oppgave, sier han.

KULTURELL HURTIGMAT

Kultur, marked og dannelse har han sterke og klare tanker om. Han ser en stor verdi i kunst og kultur som del av barns oppvekst og utdanning. Han vil ha mer kunst og kultur i grunnskolen, og han vil ha et bedre kulturskoletilbud til enda flere.

- Jeg tror de fleste i dag innser verdien av kulturskolen. Ikke bare for det enkelte barn, men også for det kulturelle, sosiale og politiske klima i samfunnet. Hvis vi ønsker et samfunn

med en rik og variert kultur, må vi forberede barna gjennom opplæring. Kulturskolen er spesielt viktig i en tid da sterke kommersielle interesser ønsker å formatere ungene til plastiske forbrukere av kulturell hurtigmat, sier Eidsvåg.

- *Tror du regjeringens løfte om "et kulturskoletilbud for alle til en rimelig pris" blir noe mer enn et løfte?*

- Jeg håper det løftet blir en realitet. Hva jeg tror varierer med dagsform og politiske konjunkturer.

- FOR SNEV BEGRUNNELSE

- Jeg tror "kulturskoleutdanning" kan bety en vekking av interesser og evner i barnet som ellers kunne bli liggende brakk. Øyne, ører og sinn åpnes for den kulturelle rikdom som omgir oss - og barna vil selv kunne bidra til å forøke denne, sier den 59-årige "ekstrønderen" som i dag har Lillehammer som bosted, og deler sin arbeidshverdag mellom lektorstilling ved Nansenskolen og sitt forfatterskap. Med litt attåt.

- Et samfunn med en levende kultur forutsetter at det fins et bredt kulturelt underlag, hvor både de spesielt talentfulle, de jevnt begavete og et interessert og kyndig publikum kan framstå. Et samfunn med et rikt musikkliv forutsetter en skole med mye kultur, sier Eidsvåg.

STIMULERER TIL REFLEKSJON

Han er født og oppvokst på Hitra i Sør-Trøndelag og er utdannet cand.phil. med historie som hovedfag. Før han kom til Nansenskolen har han vært lærer både i grunnskole og videregående skole. Han satt i rektorstolen ved Nansenskolen i tolv år, men forlot den i 1998. Nansenskolen er et norsk humanistisk akademi i Lillehammer, hvor det undervises i filosofi, kunst, litteratur og samfunnsfag.

Bøker har det blitt mange av de senere årene. Mange har verdsett at han med sitt forfatterskap stimulerer til refleksjon, også rundt kontroversielle skolespørsmål.

UTEN KULTUR INGEN DYBDE

Eidsvåg ser kunnskap og kultur som det som skiller oss fra å være bortimot som dyr å regne. - Uten ordene, bildene, tonene, dansen ville livet bli fargeløst, sjelløst og uten dybde. Historien ville skrumpe sammen til et klaustrofobisk her og nå. Språkløse og fantasiløse ville vi vært utlevert til våre biologiske drifter. Og med den blinde volden som eneste uttryksmåte, sier Eidsvåg og fortsetter: - Kultur er ikke noe vi har, men noe som skapes. Når vi skaper kultur, skaper vi oss selv.

Verdier er et sentralt ord i Eidsvågs liv og lære. Høvelig nok var han nestleder i Verdikommisjonen. Eidsvåg er opptatt av hvordan vi forvalter den verdenen og det lokalsamfunnet vi lever i. Han preker ofte om verdien av å være nøysom.

- Vi har en global økonomi, men trenger en global etikk. Det betyr å tenke alle mennesker inn i vår moralske horisont. Et barn i Guatemala eller Kina har rett til samme levestandard som våre barn, sa han i et intervju med tidsskriftet Vi over 60.

HOBBYGITARIST

Eidsvåg har engasjert seg mot atomvåpen, tatt initiativ til møter mellom mennesker med ulik religion og livssyn, satt i gang demokrati- og menneskerettighetsopplæring for ungdom fra det tidligere Jugoslavia. Kanskje kan han hjelpe oss til å leve våre liv i sterkere nærvær og samspill med andre?

- Kunsten består i å stoppe opp langs veien og undre seg over de små tingene i livet. Vi har en tendens til å gå for mye i vante spor, og da stivner vi i tankegangen, sier Eidsvåg, som sjøl stadig ønsker å være underveis i livet og lære noe nytt. Også hva gjelder kunstneriske uttrykk. Han anskaffet gitar for en mannsalder og skal fortsatt ha som intensjon å lære seg gitarkunsten bedre.

- Men mine gitarferdigheter er nok ikke særlig bedre nå enn for 30 år siden. Men jeg har stor glede av å spille, sier han beskjedent. Han svarer "nei, dessverre" når vi spør om han selv noen gang var elev ved en kulturskole. - Men begge våre to barn har gått på kulturskole, sier han.

KLAR MELDING: - Kulturskolen er spesielt viktig i en tid da sterke kommersielle interesser ønsker å formatere ungene til plastiske forbrukere av kulturell hurtigmat, sier Inge Eidsvåg. FOTO: PRIVAT

Litteratur og musikk er de kultursjangrene som ligger hans hjerte nærmest, og når vi spør hva kultur betyr for ham personlig, svarer han:

- Nesten alt.

"SPORTSLIG" KICK

En ting er å mene mye fint og bra og klokt, noe annet er å kunne kommunisere dette til for eksempel 500 kulturskoleansatte. Eidsvåg har rikelig med attester som beretter at dette kan han. - Jeg får en slags sportslig tilfredsstillelse av å nå fram til folk, sier Eidsvåg, som har følgende tanke om hva han pusler med her i livet:

- Jeg prøver å lære meg kunsten å leve. Det er et livslangt prosjekt. Jeg sier som Aksel Sandemose: "Tenk å gå i graven uten å vite hva rumpetroll heter på oldpersisk".

BAKI OG MODI: Disse to figurene gjør seg sterkt gjeldende i undervisningsopplegget "LSMSTRT".

FOTO: PRIVAT

LSMSTRT

- også for kulturskolen

RØROS: Bak den noe kryptiske tittelen "LSMSTRT" - hullet i bokhylla" skjuler det seg et nytt, pedagogisk musikkspill, som prosjektets far; Nils Graftås, mener er velegnet for samarbeid mellom kulturskole og grunnskole.

TEKST: EGIL HOFSLI

- Ja, "LSMSTRT" (eller "Lesemysteriet", red.anm.) er tilrettelagt for samarbeid med kulturskolen i form av at det er laget enkle instrumentalarrangement for ulike instrumenter og i forskjellige transponeringer. Arrangementene er tilrettelagt for elever som har spilt minst ett år. Noter til alt dette forligger i prosjektpakken, sier Graftås om prosjektet, som riktignok ikke ble prøvd ut på kulturskoleelever før ferdigstilling.

- Nei, kulturskolen var ikke involvert i prøveprosjektet. Men jeg har lang erfaring med arrangering og tilrettelegging, og er svært trygg på at dette fungerer, sier Graftås, som er daglig leder i Ertz – ord og toner, som står som utgiver av dette pedagogiske musikkspillet.

Graftås påpeker at prosjektet legger veldig godt til rette for samarbeid mellom grunnskole og kulturskole innefor både teater og visuelle kunstfag når prosjektet nærmere seg forberedelse til forestilling.

BYGGER PÅ SPRÅKLEKER

- Dette er et pedagogisk, dynamisk musikkspill, om lese- og skrivevansker. Hver enkelt skole kan tilpasse musikkspillet til ulike nivåer og de kan trekke inn ulike fag samt samarbeide

med kulturskolen. Musikkspillet er tilpasset læreplanen og bygger på språkleker i norsk, og skal ikke innebære nevneverdig mer arbeid for lærerne enn det som kreves i andre prosjektarbeider, sier Graftås.

Det ferdige opplegget består av ni undervisnings-/arbeidsøkter. Språklekene i hver økt inkluderer blant annet læren om konsonanter, vokaler, rim og rimord, lydlære, lydmalende ord, kreativ skrijving, rytme og tekstskaping til musikk.

TESTET I OS

Os skole i Hedmark har vært samarbeidspartner i utviklingen av det nye undervisningsopplegg for norskfaget i småskolen. Os skole har deltatt på flere nasjonale utviklingsprosjekter. Lærere som har deltatt i uttestinga av "LSMSTRT" karakteriserer prosjektet som nyskapende.

- Vi tar tak i etablerte og anerkjente metoder for og lager et dramatisk forløp, et spennende mysterium, der barna gjennom kreativitet, læring og lek løser mysteriet. Det hele ender i en flott familieforestilling, sier Graftås.

Undervisningsmaterialet inkluderer manus, sangtekster, noter, kopieringsmaler og cd med både musikk og lyd-effekter.

Rettelse

I Kulturtrøkk nr. 3/2006 hadde vi en reportasje fra Barnas Festspliddag. Under ett av bildene kom vi i skade for å skrive at danserne på bildet var fra Bergen Dansesenter. Det riktige er at de kom fra Kvam kulturskole. Vi beklager feilen.

Forente festivalkrefter

ELVERUM: 50 unge korsangere, halvparten fra Elverum - mange av dem kulturskoleelever - og resten fra Sverige, gjorde lykke med å forene sine sangkrefter under Festspillene i Elverum i august.

TEKST: EGIL HOFSLI

Sammen med blant annet Vertavokvartetten og andre proff-musikere framførte det norsksvenske koret musikalen "Trollringen" av Lennart Hellsing og Georg Riedel.

Dette korsamarbeidet er en del av det norsksvenske interreg-prosjektet Idavollen – hvor Elverum kulturskole deltar som en av flere norske kulturskoler. Opptredenen i Elverum ble mulig gjennom samarbeid med Musikerordningen for Hedmark samt festspillarrangøren.

"Trollringen" er en "ring av sanger", som handler om troll, hekser, kjemper, alver, nisser og andre litt mystiske personer og saker. Til sammen blir de tolv sangene en musikal, der mange figurer er i aksjon. Disse synger, danser og blir litt skremte i blant.

Deltakerne på Elverum var samlet i fire dager til øving, sosial moro og forestilling. Magne Baugerud, lærer ved Elverum kulturskole var lokal prosjektleder, mens kulturskolerektor Anette Solberg Ring også var sterkt involvert i å få samkjørt de unge korstemmene. Regissør var Malin Axelsson.

SJARMERENDE SMÅTROLL: Norske og svenske korsangere i skjønn forening og ditto samklang på Elverum.

FOTO: PRIVAT

ANNONSE IDÉBOK

Fylkeslederene samlet

TRONDHEIM: Fylkeslederene i Norsk kulturskoleråd var rett før sommeren samlet til møte i Trondheim. En rikholdig dagsorden inneholdt blant annet strategiplan for kunst og kultur i opplæringen, organisasjonsutredning, virksomhetsplan, nytt kontingentsystem og utviklingsmidler.

HEKTISK PROGRAM: Fylkeslederene både lyttet og debatterte flittig i Trondheim.

TEKST OG FOTO: EGIL HOFSLI

Nestleder Kirsten Fuglseth i sentralstyret åpnet todagersmøtet og orienterte om styrets arbeid i denne perioden. Direktør Harry Rishaug orienterte forsamlinga om Utdanningsdirektoratets arbeid med Strategiplan for kunst og kultur i opplæringen og Norsk kulturskoleråds plass i denne planen.

Utviklingsmidlene 2006 ble det også informert om, og samtidig ble lederne gjort oppmerksom på at en del mottakere av utviklingsmidler i 2004 ennå ikke har levert sluttrapport. Fylkeslederene ønsker å bli informert om slike forhold slik at de kan følge opp disse.

Landsmøtet var også tema på møtet. Mange av fylkeslederene ønsket seg heller en spørreunde etter de ulike foredragsholderne enn en paneldebatt. Fylkeslederene ble også orientert om organisasjonens nye prosjekt og nært forestående arrangement.

IKT OG UMOJA

Organisasjonen er i ferd med å ta i bruk nytt intranett, noe IKT-prosjektets leder Lars Emil Johannessen orienterte om. Fylkeslederene insisterte på å få beholde sine gamle, upersonlige e-postadresser (eks: leder.finnmark@kulturskoleradet.no), noe de fikk gehør for. Det kan også bli noen endringer hva

gjelder tidspunkt for innfasing av fylkeslederene i det nye intranettet.

Utviklingssjef Wilhelm Dahl orienterte om de tre prosjektene han har ansvar for: Drømme-stipendet, tv-showet "Godt Musikkår" og det internasjonale prosjekt UMOJA.

ÉN KONTINGENT?

Fylkesleder Olav Kjøk orienterte om kontingentutvalgets forslag. Modellen utvalget går for legger grunnlaget for én samlet kontingent. Den primære endringen i modellen er at en ønsker å bygge på et ens basisbeløp, og en variabel sats basert på GSI-statistikkens totale timerall for hver kulturskole. Utvalget mener dette vil gjøre systemet mer rettferdig enn dagens ordning.

Hver fylkesavdeling kan også bruke denne modellen til å beregne hvor mye basisbeløpet eller timesats må økes for å inkludere den lokale del av kontingenten. Denne modellen kan benyttes både ut fra nåværende fylkesstruktur, og ved eventuell endring til nye regioner når den tid kommer. Prinsippene for en revidert kontingentordning med en samlet innbetaling ble også støttet. Flere pekte på at de fylkesavdelinger som i dag betaler ekstra kontingent for større lokal aktivitet, må få denne tilbake som et tillegg i overføringen fra sentralledet.

ORGANISASJONSUTREDNINGEN

Styreleder Per-Eivind Johansen redegjorde for organisasjonsutvalgets arbeid og styrets sluttbehandling etter høringsrunden. Styret har gitt tilslutning til forslaget om fireårs landsmøteperioder. Flere av fylkeslederene uttrykte skepsis til dette. Det ble påpekt at organisasjonen har et demokratisk behov for hyppigere regulære møter, og at faglige møter som Kulturskoledagene ikke kan erstatte dette. En fireårs periode er også lang tid for de som velges inn i sentrale verv, mener en del av lederne.

Det var ellers bred oppslutning til konklusjonene fra styret, både hva gjelder å se an den regionalisering Stortinget vil vedta, og gi rom for forsøksordninger godkjent av sentralstyret. Flere fylkesavdelinger er allerede inne i samarbeidsmodeller som oppleves som verdifulle.

Øiens intranettønsker

ASKER: Et flunkende nytt intranett for Norsk kulturskoleråd er nylig tatt i bruk av de første menn og kvinner inn. Hva venter og ønsker "den vanlige mannen i rådet" seg av dette nye arbeidsverktøyet?

TEKST OG FOTO: EGIL HOFSLI

Helt gjennomsnittelig er han ikke, mannen vi lar ytre seg her. Torkel Øien, nestleder ved Asker kulturskole og fylkeskonsulent for Norsk kulturskoleråd i Oslo og Akershus (OA). Han har erfaring med FirstClass, og klare oppfatninger om hva det nye intranettet skal gi ham. Ordet er Øiens:

KLARE ØNSKER: Torkel Øien (t.h.) vet hva han ønsker og krever av det nye intranettet. Her sammen med fylkeskonsulentkollega Øystein Skårseth på intranettkurs.

"Intranettet må være tilgjengelig via internett, slik at det kan nås fra hvor som helst. Det må ha de funksjoner for arkiv og utveksling av informasjon som gjør det hensiktsmessig i bruk. Et intuitivt, enkelt brukergrensesnitt er vesentlig. Jeg arbeider kontinuerlig med mange og ulike oppgaver. Da er det viktig med gode lagrings- og arkivmuligheter, og at jeg enkelt kan sende ut og/eller dele noe av dette materialet med andre.

At vi kan organisere temagrupper og prosjektgrupper knyttet til ulike grupperinger av mennesker og hva de er involvert i, har vi brukt mye i OA. I en organisasjon hvor folk og ressurser fins veldig spredt, er dette et godt verktøy. Hvis all info jeg trenger om kulturskolerådets personale, tillitsvalgte, planer og prosjekter fins på ett sted og i et intuitivt system, forenkles jobben min.

Vi vil, om vi tør å gå linja helt ut, kunne legge veldig mye info ut på intranettet, uten å måtte sende e-post eller sneglepost til hver enkelt det gjelder. Finner vi gode rutiner på dette, vil mye jobb være spart.

Brukerne må være klar over at det i FirstClass ikke jobbes mot server, og derfor må være nøye med hvilke dokumentversjoner de til enhver tid jobber med. Systemet spør ikke om du vil slette ting hvis du laster opp filer med samme navn. Jobber du med et dokument fra ulike steder, må du holde rede på hva som er siste versjon.

Kalenderfunksjon har vi stort utbytte av i Asker kommune. Brukes kalenderen riktig av alle involverte kan organisasjonen vinne mye på det. Men jeg lurer på hvordan vi i små stillingsandeler skal legge inn info der på hensiktsmessig vis...

Administrasjonen må styre de ønskede brukere, gjennom *sin* bruk, til "å måtte" bruke det - da blir det mer verdifullt for alle parter. Det viktigste er at alle ansatte bruker intranettet, og at vi dermed får bedre kommunikasjon internt. Målet må være at alle i organisasjonen vet mer om det som foregår, slik at vi fremstår som én organisasjon, med felles basis: kunnskap og viten om hvem vi er og hva vi driver med".

Siste fra IKT-sjefen

- Omleggingen av e-postsystemet fra Telenor til IST har gått som forventet og alle ansatte har e-poster som fungerer. Jeg har ikke registrert bekymringsfulle henvendelser fra "omverdenen" over at våre ansatte nå har personlige e-poster. Her må det ha vært gjort en grundig informasjonsjobb før sommeren. Utfordringen fremover vil være å ta i bruk alle de mulighetene som et intranett for en nasjonal organisasjon byr på. Prosjekter, erfaringsdeling av administrative "nøtter" for rektorer osv. Det er bare å ta det i bruk, sier intranettprosjektets leder, Lars Emil Johannessen.

Ni år å vente på trommetime

PORSGRUNN: Den som god slagverker skal bli i Porsgrunn, kan måtte vente så lenge at interessen trolig for lengst har gått i grava. Ni års venting på å få trommetimer i kulturskolen er leeeenge.

TEKST OG FOTO: EGIL HOFSLI

Det er baksida av det gledelige faktum at veldig mange barn og unge ønsker seg elevplass ved skolen i kommunen som ble kåret til Årets kulturskolekommune i 2000. Av 1742 søkere har 1190 elever fått plass ved Porsgrunn kommunale kulturskole kommende skoleår. Men de som har søkt slagverkkurset risikerer altså opptil ni års ventetid.

- Det er en håpløs situasjon for dem som står nederst på ventelistene, sier rektor ved kulturskolen i Porsgrunn, Erling Sagdahl, til Telemarksavisa. - Dette er ikke et tilbud i det hele tatt. I år hadde vi 47 søkere på fem ledige plasser på slagverkkurset, sier rektoren og lover å kjempe for fire nye stillinger til kulturskolen.

NY REKORD

Kulturskolen vil i år sette ny rekord med antall elever. Likevel er ventelistene lange - 450 søkere må finne seg i å stå på venteliste. Har man søkt på slagverkkurs kan en risikere å måtte vente opptil ni år før man kan komme inn. Så veldig mye bedre er det heller ikke på gitar- og pianokursene. Der risikerer man å vente opptil fem år.

- Vi har skrevet et brev til rådmannen og vi vil legge fram et forslag om å opprette fire nye stillinger, sier Sagdahl. Han har en opptrappingsplan for kulturskolen. - Men vi kan ikke begynne med nye ting så lenge vi har en slik venteliste, mener han.

- Med fire nye stillinger vil ventelistene bli kortet ned betydelig, mener Sagdahl. Som er sikker på at det blir en kamp om å få det inn i kommunens handlingsplan for 2007.

SIDE OM SIDE

- Helt håpløs situasjon, her må det komme penger i potten, mener leder av utvalg for barn, unge og kultur, Olav Havstad (Ap).

POPULÆRT INSTRUMENT: I Porsgrunn risikerer trommelystne å måtte vente veldig lenge på å få undervisning i kulturskolen. Musikerne på bildet er hjemmehørende i Klæbu.

- Vi har en målsetting om å komme opp i 30 prosents dekning av grunnskoleelevene i Porsgrunn. Det medfører at det må tilføres midler, og det er vedtatt av bystyret, forteller Havstad. Han vil kjempe side om side med Sagdahl for å få det til.

- Det å satse på barn og unge er en verdi og ikke en kostnad, mener Havstad, som mener kommunen vil spare penger inn i fremtiden ved å ha barn og unge i aktivitet.

- SKAL LØSES

- Sammenlignet med andre kommuner, gir Porsgrunn for lite tilskudd til kulturskolen. Og det er bekymringsfullt å se så mange som ikke kommer inn på kulturskolen nå. Men vi skal finne en løsning på dette. Pengene kommer, men ikke i år. Det er for sent, mener Havstad. Han mener det er viktig at kommunen vedtar søknaden om fire nye stillinger under budsjettforhandlingene i desember.

- Det er viktig at det blir vedtatt i desember, slik at kulturskolen får god tid på seg til å finne de nødvendige gode lærerkreftene innen skolestart 2007.

SITATET:

"Et maleri er et dikt uten ord."

(KONFUCIUS, KINESISK FILOSOF, 551-479 F.KR.)

La planer **SAMMEN**

SUND: Tre nordtrønderske kulturskoler - Verran, Namdalseid og Steinkjer - arrangerte før sommeren planleggingsdager på Sund folkehøgskole i Inderøy kommune. Av temaer som ble behandlet disse dagene var rammeplan for kulturskolen med Wenche Waagen som innleder, praktisk samspill under ledelse av Bård Hestnes og presentasjon av "kokebok" for små og store produksjoner.

FOTO: BÅRD HESTNES

Fra **STIPEND** til plate

RANDBERG: Trine Petterson (15) fra Randaberg ble i juni tildelt Drømmestipendet av Norsk Tipping og Norsk kulturskoleråd. De 10.000 kronene kom godt med da Trines i sommer ga ut sin første cd. - Det er veldig kjekt at andre syns jeg synger fint. Jeg har lyst til å gi folk en opplevelse gjennom musikken min, sier den unge stipendvinneren. Debutplata heter "Young Hearts". Dagen før hun mottok Drømmestipendet var hun for øvrig på audition til NRK-programmet "Kjempe-sjansen", så her snakker vi om ei ambisiøs og aktiv ungjente som håper å etablere seg som artist.

INGEN slutter – dermed **KØ**

GRAN: På slutter i Hadeland kulturskole. Det har i år resultert i rekordlange ventelister. Hele hundre barn i Gran og Lunner venter på plass. - Vi føler det som en kompliment både at elever ikke slutter underveis i løpet og at så mange har lyst til å begynne, sier rektor Tone Sørensen til avisa Hadeland. Samtidig synes hun det er synd

at barna må vente i flere år før de får plass. - Barn som vil lære å spille et instrument vil begynne så fort som mulig, og ikke om tre år, sier Sørensen. Både hun og inspektør Lidia Myhre er enige om at synligheten kulturskolen har hatt på Hadeland de siste årene har resultert i økende antall søknader.

Vant **SKRIVE**konkurransen

SKIEN: Nesten 5000 nordmenn hadde stemt da vinneren av boka «Grandiosaland» "Ekte norsk"-konkurransen ble kåret. Skiensjenta Mari Skjoldens bidrag «Om å vinne hver gang. Eller ikke.» vant klart med 43 prosent av stemmene i finalen etter å ha skildret nordmenns tippementalitet på en humoristisk og treffende måte. Premien var en lusekofte overrakt av NRKs kjente sportsjournalist Arne Scheie. Den travle studenten tar for tiden en mastergrad i nordisk litteratur, samtidig som hun jobber som skriveverkstedslærer på Skien kulturskole. - Det var morsomt å vinne. Men jeg vet ikke om det er forfatter hun skal bli, selv om jeg drømmer om å engang skrive en roman, sier Mari Skjolden.

Ga bort **PRISPENGENE**

SELBU: Kulturskolene i Selbu og Tydal ble hver 5.000 kroner rikere da kulturskolelærer Pål Steinar Flakne mottok Hedersprisen 2006 i Selbu kommune. Hedersprisen gis av Gjensidige forsikring, Nea Radio og lokalavisa Selbyggen. 42-årige Flakne karakteriseres i avisa Selbyggen som en grunnmur innen musikklivet både i Selbu og i Tydal. I over 20 år har han jobbet i de to kommunenes kulturskoler der hans evne til å inspirere de unge blir satt stor pris på. Prisen satte han stor pris på, men prispengene kvitterte han ut til sine to arbeidsgiverskoler sporenstreks da overrekkelsen fant sted i august.

BALLETT-tilbud i Askim

ASKIM: For første gang blir det denne høsten kulturskoleundervisning i ballett i Askim. Den interkommunale kulturskolen, et samarbeid mellom Askim, Skiptvet og Spydeberg, har ansatt Michelle Borgen fra Skiptvet i en deltidsstilling som ballettlærer. - Vi har hatt mange forespørsler om et dansetilbud. Nå er vi spente på responsen, innrømmer rektor Gisle Haus. I første omgang blir det tre dansegrupper, fra 6-8 år, 8-10 år og 10-13, med mellom 10 og 15 i hver gruppe, skriver Smaalenenes Avis.

Ny **NMH**-direktør

OSLO: Ingeborg Harsten (*bildet*) er tilsatt som direktør ved Norges musikkhøgskole. Hun kommer fra stillingen som fakultetsdirektør ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet, Universitetet i Tromsø, der hun har arbeidet siden 1986. Hun har graden cand. polit. i samfunnsvitenskap, sosiologi. I fagkretsen sin har hun medisin, offentlig politikk og administrasjon samt samfunnsvitenskap. Musikkhøgskolen har også ansatt Anders Eggen som ny leder for en nyopprettet seksjon for kommunikasjon og samfunnskontakt.

